

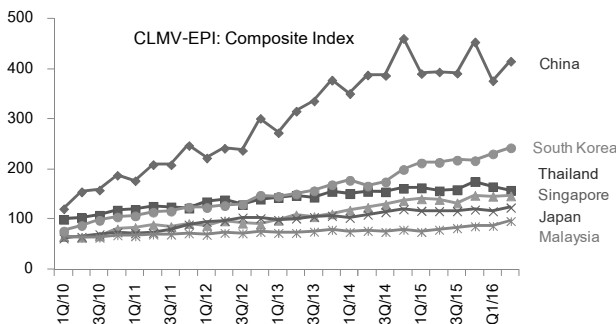
อุตสาหกรรมสนับสนุนเวียดนาม...โอกาสสำหรับไทยใน
การเจาะตลาดและเพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจในกลุ่ม CLMV

KR CLMV Economic
Presence Index Analysis
ปีที่ 4 ฉบับที่ 1
เดือน ตุลาคม 2559

ดัชนีบทบาททางเศรษฐกิจใน CLMV (KR CLMV Economic Presence Index: CLMV-EPI) ที่จัดทำโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย สะท้อนให้เห็นว่า จีนยังคงมีบทบาททางเศรษฐกิจโดยรวมเป็นอันดับ 1 ต่อกลุ่มประเทศ CLMV ในขณะที่ บทบาททางเศรษฐกิจโดยรวมของไทยในกลุ่มประเทศดังกล่าว กลับลดลงจากอันดับที่ 2 ใน Q1/2553 มาอยู่อันดับที่ 3 ใน Q2/2559

ดังนั้น การเพิ่มบทบาทของไทย ผ่านการเข้าไปลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV โดยเฉพาะเวียดนาม ซึ่งเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออกขนาดใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับกัมพูชา สปป.ลาวและเมียนมา จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจโดยรวมของไทยในกลุ่มประเทศดังกล่าวอีกครั้ง ในขณะเดียวกัน การเข้าไปลงทุนในเวียดนามนี้ ยังเป็นโอกาสที่ดีสำหรับผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปเชื่อมโยงใช้การผลิตที่กำลังเติบโต จากการบังคับใช้ข้อตกลงทางการค้าเสรีที่เวียดนามได้ลงนามกับนานาประเทศ

Rank	Composite Index		Trade Index		FDI Index		Tourism Index	
	Q1/2010	Q2/2016	Q1/2010	Q2/2016	Q1/2010	Q2/2016	Q1/2010	Q2/2016
1	CN	CN	CN	CN	MY	CN	TH	CN
2	TH	KR	TH	KR	KR	KR	CN	TH
3	KR	TH	SG	TH	TH	SG	KR	KR
4	SG	SG	KR	JP	CN	JP	JP	JP
5	MY	JP	JP	SG	SG	MY	MY	MY
6	JP	MY	MY	MY	JP	TH	SG	SG

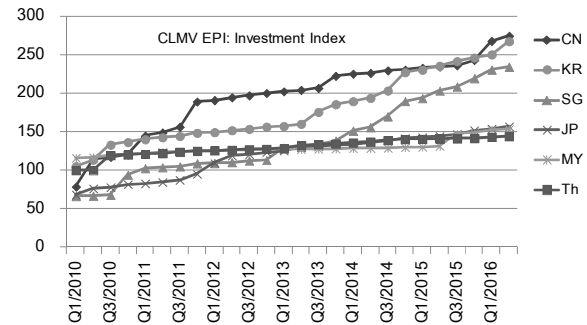

จากดัชนีบทบาททางเศรษฐกิจใน CLMV (KR CLMV Economic Presence Index: CLMV-EPI) ที่จัดทำโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย สะท้อนให้เห็นว่า จีนยังคงมีบทบาททางเศรษฐกิจโดยรวมเป็นอันดับ 1 ต่อกลุ่มประเทศ CLMV ทั้งด้านการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว ในขณะที่ ไทยมีบทบาททางเศรษฐกิจโดยรวม ลดลงจากอันดับที่ 2 ใน

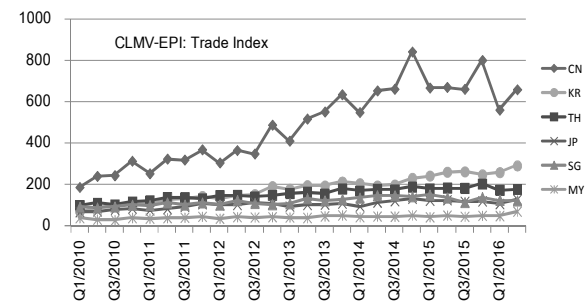
Q1/2553 มาอยู่อันดับที่ 3 ใน Q2/2559 และหากพิจารณาลงไปในดัชนีย่อย จะเห็นว่าบทบาทการลงทุนของไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ลดลงไปยังรัฐท้ายประเทศอื่นๆในอันดับที่ 6 ช่วง Q2/2559 จากอันดับที่ 3 ใน Q1/2553 ในขณะที่

ที่บทบาทการค้าและการท่องเที่ยวของไทยก็ลดลงไปอย่างละหนึ่งอันดับเช่นเดียวกัน โดยปรับลดจากอันดับที่ 2 และ 1 ใน Q1/2553 มาเป็นอันดับที่ 3 และ 2 ใน Q2/2559 ตามลำดับ

ทั้งนี้ บทบาททางเศรษฐกิจไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ที่ปรับตัวลดลง คงเป็นผลจากบทบาทการลงทุนของไทย (CLMV EPI: Investment Index) ได้ถูกแซงหน้าโดยจีน เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ญี่ปุ่นและมาเลเซีย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าของทุนและเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทการลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวียดนาม อันเป็นฐานการลงทุนที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เมื่อเทียบกับกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา ขณะที่ นักลงทุนไทยแม้จะมีการเข้าไปลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV มานานแล้ว ทว่าส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในสาขาพลังงาน ในขณะที่ ภาคการผลิตยังมีไม่มากนัก จึงเป็นผลให้บทบาทการลงทุนของไทยตกมาอยู่ในอันดับรั้งท้าย ในขณะที่ จีน เกาหลีใต้และสิงคโปร์ กลายเป็นผู้ลงทุนอันดับต้นๆ

นอกจากนี้ บทบาทการลงทุนไทยในกลุ่มประเทศ CLMV ที่ลดลง โดยเปรียบเทียบกับจีนยิ่งเชื่อมโยงไปถึงบทบาทการค้าของไทยอีกด้วย กล่าวคือ สินค้าส่งออกของไทยไปยังกลุ่มประเทศ CLMV ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าจำพวกเครื่องอุปโภคบริโภค ตลอดจนสินค้าโภคภัณฑ์ ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มต่ำและมีความผันผวนทางด้านราคาค่อนข้างสูง อีกทั้งยังไม่มีเชื่อมโยงกับฐานการผลิตเพื่อการส่งออกในกลุ่มประเทศดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวียดนาม จึงทำให้สินค้าไทยไม่สามารถเข้าไปเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตเพื่อการส่งออกในเวียดนาม ภายใต้สิทธิพิเศษ GSP รวมไปถึงสิทธิพิเศษทางภาษีอื่นๆ อันเป็นผลให้การเติบโตของมูลค่าการส่งออกไทยไปเวียดนามนี้อยู่ในระดับที่จำกัด เมื่อเทียบกับจีน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกาหลีใต้ ซึ่งเป็นทั้งนักลงทุนหลักและเป็นผู้ส่งออกสินค้าขั้นต้นน้ำและกลางน้ำ เช่น ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมไปถึงผ้าฝ้าย เข้ามาป้อนให้กับฐานการผลิตเวียดนาม สะท้อนจากในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2559 มูลค่าการส่งออกของไทยไปเวียดนามทั้งหมดคิดเป็น 4.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.37 (YoY) ในขณะที่ มูลค่าการส่งออกของเกาหลีใต้ไปเวียดนามนั้นรวมเป็น 15.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวถึงร้อยละ 10.7 (YoY)

ดังนั้น การเข้าไปลงทุนเพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตในกลุ่มประเทศ CLMV โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวียดนาม จึงน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ไทยกลับมามีบทบาทการลงทุนและการค้าในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอีกครั้ง เนื่องจากภาคการผลิตของเวียดนามกำลังเติบโตอย่างร้อนแรง ในขณะที่เพื่อนบ้านอย่าง สปป.ลาว กัมพูชาและเมียนมา แม้จะมีศักยภาพในการเป็นฐานการผลิตเพื่อการส่งออก แต่ปัญหาภายในประเทศเหล่านี้ เช่น การขาดแคลนแรงงานใน สปป.ลาว การขึ้นค่าแรงบ่อยครั้งในกัมพูชาและการเมืองที่ยังไม่สงบในเมียนมา ได้ส่งผลให้ภาคการผลิตในประเทศดังกล่าวยังขยายตัวไม่มากเท่ากับในเวียดนาม ซึ่งการเติบโตของภาคการผลิตเวียดนาม ยังถือเป็นโอกาสที่ดีสำหรับผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุนต่างๆ ต่อไปอีกด้วย

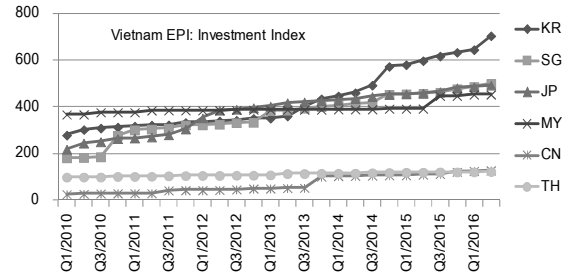
ทางการเวียดนามเร่งส่งเสริมอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศ เพื่อรองรับการขยายตัวของภาคการผลิต ถือเป็นโอกาสที่ดีของไทยในการเข้าไปลงทุนและเพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจในเวียดนาม

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDIs) ได้หลั่งไหลเข้าไปในเวียดนามอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนจากเกาหลีใต้ ซึ่งเป็นนักลงทุนที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาภาคการผลิตเวียดนาม จากที่กระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มมาเป็นการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างแท็บเล็ตและสมาร์ทโฟน นอกจากนี้ การลงนามข้อตกลงทางการค้าเสรีกับนานาประเทศของเวียดนาม ก็ได้ทำให้นักลงทุนต่างชาติอื่นๆ เช่น จีน ญี่ปุ่นและสิงคโปร์ ทอยหลังไหลเข้ามาลงทุนมากยิ่งขึ้น เพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับการส่งออกที่เวียดนามได้รับจากประเทศภาคีสมาชิก

อย่างไรก็ดี ท่ามกลางการขยายตัวของการลงทุนและภาคอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วนี้ ผู้ประกอบการภายในประเทศของเวียดนามจำนวนมากกลับไม่สามารถยกระดับการผลิตของตนให้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การผลิตได้ ทำให้ที่ผ่านมาเวียดนามต้องพึ่งพาการนำเข้าชิ้นส่วนต่างๆ สำหรับการผลิต อันเป็นผลให้ดุลการค้าของเวียดนามยังคงมีแนวโน้มขาดดุล แม้การส่งออกจะขยายตัวอย่างต่อเนื่องก็

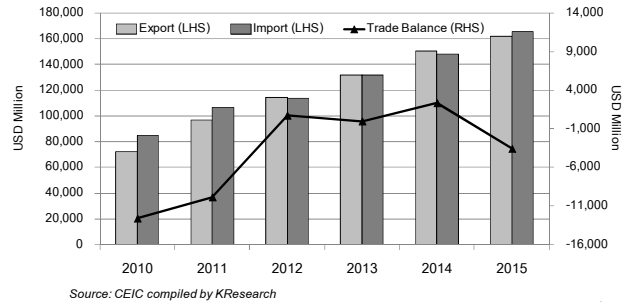
ตาม สะท้อนจากมูลค่าการส่งออกในปี 2558 อยู่ที่ 162.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 7.8 (YoY) ในขณะที่มูลค่าการนำเข้ารวมเป็น 165.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 12 (YoY) ทำให้ในปี 2558 เวียดนามมีมูลค่าการค้าขาดดุล 3.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หมายความว่าแม้ปัจจุบันเวียดนามจะมีรายรับจากการส่งออกมากขึ้น แต่รายจ่ายจากการนำเข้าสินค้าก็เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งการเกิดขึ้นในช่วงต้นนี้ยังอาจส่งผลกระทบต่อสถานะดุลบัญชีเดินสะพัดของเวียดนาม ตลอดจนเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในลำดับต่อไป

นอกจากนี้ การที่ภาคการผลิตเวียดนามกระจุกตัวอยู่ในอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น ก็ยังส่งผลให้สินค้าส่งออกของเวียดนามมีมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ต่ำ แม้การส่งออกสินค้าจะขยายตัวในระดับที่สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังปี 2550 ที่เวียดนามได้เข้าเป็นสมาชิก WTO อันเป็นประตูสู่การค้าโลกนั้น ได้ทำให้เวียดนามเปิดรับ FDI จากต่างประเทศมากขึ้น ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกของเวียดนามปี 2551 พุ่งขึ้นมาเป็น 60.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จากการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ หรือเพิ่มขึ้นเป็นเกือบห้าเท่าจากในปี 2543 ที่มีมูลค่าการส่งออกเพียง 14.2

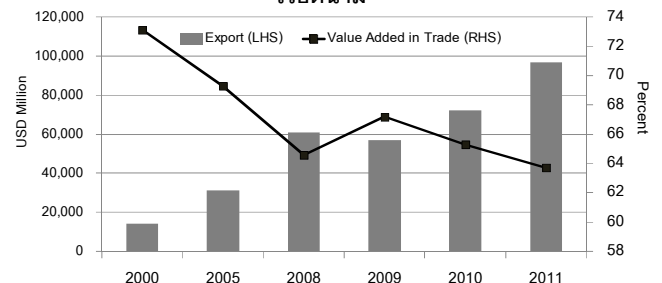
มูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าของเวียดนาม

ปี 2553-2558

Source: CEIC compiled by KResearch

มูลค่าการส่งออกและสัดส่วนมูลค่าเพิ่มจากการส่งออกเวียดนาม

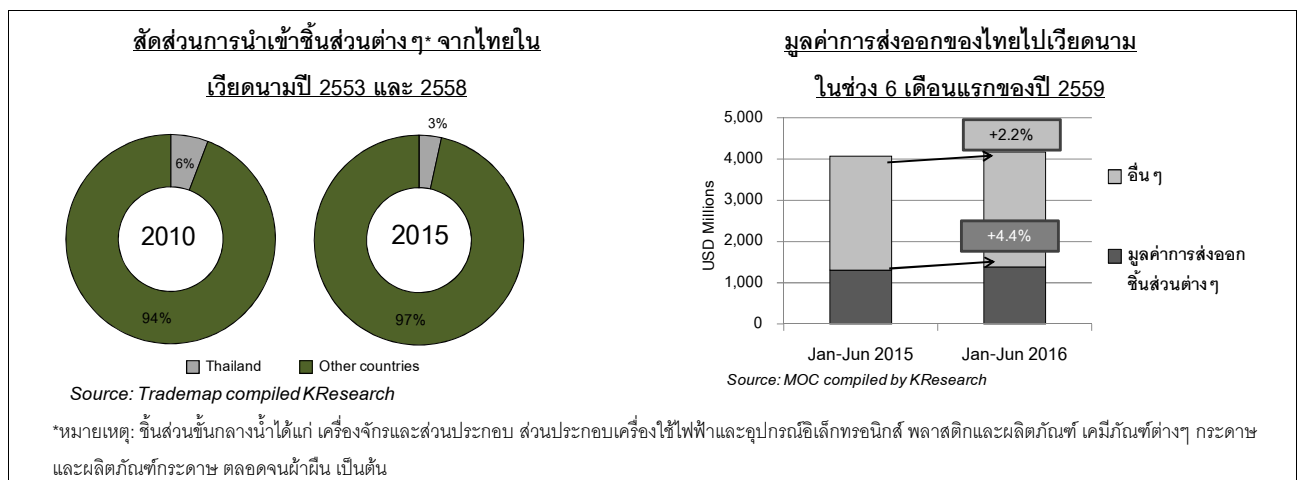

Source: OECD and CEIC compiled by KResearch

พณีสหรัฐอเมริกา ซึ่งสินค้าส่งออกส่วนใหญ่ในปีข้างต้นนี้มาจากผู้ผลิตภายในประเทศเป็นหลัก ทว่า เป็นที่น่าสังเกตว่าสัดส่วนมูลค่าเพิ่มจากการส่งออก (Value added in Trade)¹ ในปี 2551 กลับอยู่ในระดับร้อยละ 64.6 น้อยกว่าปี 2543 ที่ร้อยละ 73.1 และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา ทั้งนี้ หลังจากปี 2554 ที่นักลงทุนเกาหลีใต้ได้เริ่มเข้ามาลงทุนในเวียดนามมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มต่อชิ้นสูงกว่าสินค้าในอุตสาหกรรมอื่นๆ ทำให้ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า สัดส่วนมูลค่าเพิ่มจากการส่งออกเวียดนามหลังจากปี 2554 น่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้น แต่คงจะไม่สูงมากนัก เนื่องจากเวียดนามยังคงพึ่งพาการนำเข้าชิ้นส่วนต่างๆ ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงมาใช้ในการผลิตสินค้าสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในขณะที่ การผลิตภายในประเทศส่วนใหญ่ยังเป็นการประกอบสินค้าเพื่อการส่งออกในขั้นสุดท้าย ซึ่งเป็นกระบวนการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ งบประมาณว่าการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการส่งออกและการจ้างงานภายในประเทศ แต่ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ยังคงตกไปอยู่ที่นักลงทุนต่างชาติเป็นหลัก

ดังนั้น ในปี 2558 ทางกรมวิเทศนิจออกกฎหมายการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุน (Decree No. 111/2015/ND-CP)² ผ่านการสนับสนุนทางด้านสิทธิพิเศษภาษีและเงินทุนต่างๆ เช่น การให้เงินสนับสนุนในโครงการลงทุนที่เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา การให้เงินสนับสนุนในการพัฒนาแรงงาน สิทธิพิเศษด้านเงินกู้ และสิทธิพิเศษทางภาษีอื่นๆ เป็นต้น โดยได้มีผลบังคับใช้แล้วตั้งแต่ในช่วงต้นปี 2559 เป็นต้นมา ทั้งนี้ การส่งเสริมการลงทุนนี้ คงมีเป้าหมายเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าชิ้นส่วนสำหรับการผลิตจากต่างประเทศ ควบคู่ไปกับการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการภายในประเทศ (Domestic enterprises) ให้สามารถเข้าไปเชื่อมกับห่วงโซ่การผลิตภายในประเทศ เพื่อให้พร้อมรับมือกับการบังคับใช้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rule of Origin) ภายใต้ในข้อตกลงทางการค้าเสรีที่เวียดนามได้ทำกับนานาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnership: TPP) อันเป็นข้อตกลงทางการค้าที่ใหญ่ที่สุดในโลก และมีข้อบังคับใช้ต่างๆ ที่เคร่งครัด

ทั้งนี้ การขาดแคลนอุตสาหกรรมสนับสนุนในเวียดนาม ถือเป็นโอกาสดีสำหรับการลงทุนของผู้ประกอบการไทยในเวียดนาม เพื่อรองรับภาคการผลิตที่กำลังเติบโต โดยเน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมต้นถึงกลางน้ำ รวมไปถึงการลงทุนผลิตชิ้นส่วน/สินค้าอุตสาหกรรมขั้นกลาง เพื่อเชื่อมต่อห่วงโซ่การผลิตและรองรับการขยายตัวของการลงทุนจากเกาหลีใต้และญี่ปุ่นในเวียดนาม ซึ่งเป็นเจ้าลงทุนและเทคโนโลยีในการผลิต มากกว่าการเข้าไปแข่งขันโดยตรง ทั้งนี้ นักลงทุนไทยน่าจะมีโอกาสในอุตสาหกรรมต่างๆ อาทิ สิ่งทอ ผ้าฝ้าย ชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้าและ

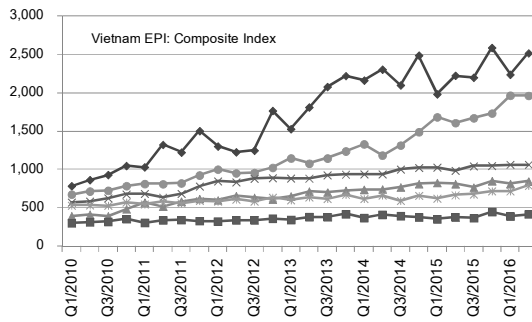
¹ Trade in Value Added (TiVA) เป็นเครื่องมือทางสถิติที่จัดทำโดย WTO และ OECD เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าการส่งออกสินค้านั้นๆ ในประเทศหนึ่ง จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่ตกอยู่กับเศรษฐกิจในประเทศนั้นมากน้อยเพียงใด

² อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตชิ้นส่วนต่างๆ เพื่อป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมผลิตเพื่อการส่งออกชั้นปลายน้ำในเวียดนาม

อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น เครื่องจักรและส่วนประกอบเครื่องจักร กระดาษ ผลิตภัณฑ์กระดาษ และผลิตภัณฑ์พลาสติก รวมไปถึงบรรจุภัณฑ์ต่างๆ อันเป็นสินค้าส่งออกที่มีศักยภาพของ ไทยไปยังเวียดนามอยู่แล้ว สะท้อนจากในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2559 มูลค่าการส่งออกสินค้าดังกล่าวเติบโต ร้อยละ 4.4 (YoY) เทียบกับมูลค่าส่งออกทั้งหมดของไทยไปยังเวียดนามที่ขยายตัวร้อยละ 2.2 (YoY) ในช่วงเวลาเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ก็ดี เป็นที่น่าสังเกตว่าสัดส่วนการนำเข้าสินค้าดังกล่าวของเวียดนามจากไทยปรับตัวลดลงต่อเนื่องเหลือเพียงร้อยละ 3 ในปี 2558 จากร้อยละ 6 ในปี 2553 โดยมีสาเหตุหลักๆ จากประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจีนและเกาหลีใต้ ได้มีการ ส่งออกชิ้นส่วนสินค้าชิ้นกลางมายังเวียดนามมากขึ้น รวมไปถึงเริ่มมี FDI's จากประเทศดังกล่าว เข้าไปลงทุนในการผลิต สินค้าชิ้นกลางในเวียดนามมากขึ้น ส่งผลให้ภาพรวมการแข่งขันสำหรับการส่งออกสินค้าในกลุ่มดังกล่าวของไทยรุนแรงขึ้น ตามไปด้วย ดังนั้น หากผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมสนับสนุนข้างต้นนี้ ก็คงจะช่วยเพิ่ม ศักยภาพและความสามารถทางการแข่งขันในการเจาะตลาดเวียดนามในอนาคตมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ พื้นที่ที่น่าสนใจเข้าไป ลงทุนได้แก่ **บริเวณจังหวัดไทเหงียน (Thai Nguyen) บักนิง (Bac Ninh) ฮานอย (Hanoi) ไฮฟง (Haiphong) บินห์เยือง (Binh Duong) ดองไน (Dong Nai) และนครโฮจิมินห์ (Ho Chi Minh City) เป็นต้น** เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมการผลิตต่างๆ อยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งยังอยู่ใกล้กับท่าเรือและระบบคมนาคมขนส่งที่มีความพร้อมสำหรับการส่งออกอีกด้วย

การเข้าไปเชื่อมห่วงโซ่การผลิตในเวียดนาม นอกจากจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการไทยในการขยายตลาดไปยังนานาประเทศ ผ่านใช้ประโยชน์จากข้อตกลงทางการค้าเสรีต่างๆ แล้ว ยังจะช่วยเพิ่ม

บทบาททางเศรษฐกิจโดยรวมของไทยในเวียดนาม จากที่อยู่ในอันดับรั้งท้าย จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สิงคโปร์และมาเลเซีย ตลอดในช่วง 6 ปีที่ผ่านมาอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การเข้าไปลงทุนในเวียดนามอาจยังมี อุปสรรคในบางประการที่ผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้อง ศึกษาให้ละเอียดถี่ถ้วนก่อน เช่น การแข่งขันจาก ผู้ประกอบการจีนที่มีความพร้อมในด้านเงินทุนและ

เทคโนโลยี รวมถึงการเปลี่ยนแปลงกฎหมายภายในประเทศบ่อยครั้ง ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจใน เวียดนามอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การหาพันธมิตรทางธุรกิจหรือร่วมทุนกับผู้ประกอบการท้องถิ่น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะ ช่วยเพิ่มความสามารถในการขยายตลาดและศักยภาพในการผลิต อันเป็นการช่วยเพิ่มความสามารถทางการแข่งขัน สำหรับการดำเนินธุรกิจในลำดับต่อไป นอกจากนี้ การศึกษาและติดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในเวียดนาม ก็ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถรับมือหรือใช้โอกาสกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งได้อีกด้วย

ดัชนีบทบาททางเศรษฐกิจใน CLMV (CLMV Economic Presence Index หรือ CLMV-EPI) จัดทำขึ้นโดย ศูนย์วิจัยกสิกร ไทย เพื่อชี้วัดบทบาทของประเทศในอาเซียน รวมถึงจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ที่มีต่อเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่เรียก โดยรวมว่าประเทศ CLMV หรือประเทศกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม โดยใช้ข้อมูลไตรมาสแรกของปี 2553 เป็นปีฐาน และ ใช้ไทยเป็นฐานของการเปรียบเทียบซึ่งประมวลด้วยการถ่วงน้ำหนักตัวชี้วัดบทบาททางเศรษฐกิจในมิติการค้า การลงทุน และการ ท่องเที่ยว

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบต่อผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น